

# **STANDARDKONTRAKT FOR VAREKJØP**

Kontraksreferanse: EØS 051-2017 Rammeavtale maling, malingsredskap og tilhørende produkter

Kontraksområde: Rammeavtale maling, malingsredskap og tilhørende produkter

## INNHOLDSFORTEGNELSE

<b>1</b>	<b>KONTRAKTENS FORMÅL OG OMFANG .....</b>	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>RANGORDNING .....</b>	<b>4</b>
<b>3</b>	<b>DEFINISJONER.....</b>	<b>5</b>
<b>4</b>	<b>PRIS OG BETALINGSBETINGELSER .....</b>	<b>5</b>
4.1	PRIS .....	5
4.2	PRISENDRINGER .....	5
4.3	FØRSKUDDSBETALING .....	5
4.4	FAKTURERING.....	6
<b>5</b>	<b>LEVERING – TID, STED OG MÅTE .....</b>	<b>6</b>
<b>6</b>	<b>LEVERANDØRENS KONTRAKTSFORPLIKTELSER.....</b>	<b>6</b>
6.1	ALMINNELIGE FORPLIKTELSER.....	6
6.2	LEVERING .....	7
6.3	KONTRAKTSOBJEKTETS EGENSKAPER .....	7
6.4	OVERFØRING AV EIENDOMSRETT .....	7
6.5	OVERFØRING AV DOKUMENTER .....	8
6.6	BRUK AV UNDERLEVERANDØRER.....	8
6.7	VARSLINGSPLIKT .....	9
6.8	TAUSHETSPLIKT .....	9
6.9	REKLAME, KUNDEPLEIE M.V. ....	10
6.10	ILO-KJERNEKONVENSJONER.....	10
6.11	EMBALLASJE.....	11
<b>7</b>	<b>OPPDRAKSGIVERENS MISLIGHOLDSBEFØYELSER.....</b>	<b>11</b>
7.1	REKLAMASJONSPERIODE.....	11
7.2	BRUDD PÅ VARSLINGSPLIKT.....	11
7.3	TILLEGGSRIST .....	11
7.4	OPPDRAKSGIVERENS KRAV PÅ AVHJELP.....	12
7.5	LEVERANDØRENS RETT TIL OMLEVERING ELLER RETTING .....	12
7.6	UTBEDRING MOT VEDERLAG .....	13
7.7	TILBAKEHOLD AV BETALING.....	13
7.8	DAGBOT.....	13
7.9	PRISAVSLAG.....	14
7.10	HEVING.....	14
7.11	DEKNINGSKJØP VED HEVING .....	15
7.12	ERSTATNING/ERSTATNINGSBEGRENSNING .....	16
7.13	FORVENTET MISLIGHOLD .....	16
7.14	BRUDD PÅ REGLER OM REKLAME, KUNDEPLEIE M.V.....	17
7.15	MANGLENDE OPPFYLLELSE AV KONTRAKTSVILKÅR VEDRØRENDE ILO- KJERNEKONVENSJONER .....	17
<b>8</b>	<b>OPPDRAKSGIVERENS KONTRAKTSFORPLIKTELSER .....</b>	<b>17</b>
8.1	ALMINNELIGE FORPLIKTELSER.....	17
8.2	UNDERSØKINGSPLIKT .....	17
8.3	BETALING .....	17

8.4	MEDVIRKNING .....	18
8.5	KLARHET OVERFOR LEVERANDØREN.....	18
8.6	FORSIKRINGER .....	18
8.7	VARSLINGSPLIKT .....	18
8.8	TAUSHETSPLIKT .....	18
<b>9</b>	<b>LEVERANDØRENS MISLIGHOLDSBEFØYELSER.....</b>	<b>19</b>
9.1	REKLAMASJON .....	19
9.2	FORSINKET BETALING .....	19
9.3	VARSLINGSPLIKT .....	19
9.4	BEGRENSNING I LEVERANDØRENS TILBAKEHOLDSRETT .....	19
9.5	TILLEGGSFRIST .....	19
9.6	RETT TIL Å KREVE OPPFYLLELSE.....	20
9.7	HEVING.....	20
9.8	ERSTATNING .....	21
9.9	FØRVENTET MISLIGHOLD .....	21
<b>10</b>	<b>GARANTI.....</b>	<b>22</b>
<b>11</b>	<b>RISIKO .....</b>	<b>22</b>
<b>12</b>	<b>SUSPENSJONSREGLER (FORCE MAJEURE) .....</b>	<b>22</b>
<b>13</b>	<b>OVERFØRING AV RETTIGHETER OG PLIKTER .....</b>	<b>23</b>
<b>14</b>	<b>ENDRING.....</b>	<b>23</b>
<b>15</b>	<b>MØTER .....</b>	<b>24</b>
<b>16</b>	<b>TVISTER.....</b>	<b>24</b>
16.1	RETTSVALG OG VERNETING .....	24
16.2	FØRHANDLINGER .....	24
16.3	DOMSTOLS- ELLER VOLDGIFTSBEHANDLING.....	24

## **1 KONTRAKTENS FORMÅL OG OMFANG**

Denne Kontrakten har til formål å regulere kontraktsforholdet mellom Partene for kjøp av varer beskrevet i bilag 1, jf. bilag 2.

Dersom kontrakten inneholder opsjoner om kontraktens omfang, skal disse være spesifisert i bilag 7

Informasjon om kontraktens varighet, og eventuelle opsjoner om forlenging av avtalen, fremgår av avtaleskjemaet.

Opsjoner innebærer ingen forpliktelse for Oppdragsgiver, dersom ikke annet er uttrykkelig sagt.

Det tas forbehold om endringer i volum, bl.a. ut fra budsjettvedtak, eventuell konkurranseutsetting av tjenester og endringer i kommunens aktiviteter og organisasjon.

## **2 RANGORDNING**

Endringer til den generelle kontraktsteksten skal samles i bilag 5, med mindre den generelle kontraktsteksten henviser slike endringer til et annet bilag.

Ved motstrid skal følgende tolkingsprinsipper legges til grunn:

1. Avtaleskjemaet går foran den generelle kontraktsteksten (dette dokumentet)
2. Den generelle kontraktsteksten (dette dokumentet) går foran bilagene.
3. Bilag 1 går foran de øvrige bilagene.
4. I den utstrekning det fremgår klart og utvetydig hvilket punkt eller hvilke punkter som er endret, erstattet eller gjort tillegg til, skal følgende motstridprinsipper gjelde:
  - a) Bilag 2 går foran bilag 1.
  - b) Bilag 5 går foran den generelle kontraktsteksten.
  - c) Hvis den generelle kontraktsteksten henviser endringer til et annet bilag enn bilag 5, går slike endringer foran den generelle kontraktsteksten.
  - d) Bilag 6 går foran de øvrige bilagene.
5. Der ikke annet er bestemt, går bilag med lavere nummerering foran bilag med høyere nummerering ved motstrid.
6. For øvrig gjelder prinsippet om at spesielle bestemmelser går foran generelle, og prinsippet om at nyere bestemmelser går foran eldre.

### **3 DEFINISJONER**

Med ”Partene” menes Oppdragsgiveren og Leverandøren.

Med ”Underleverandør” menes andre leverandører som Leverandøren har avtale med og som direkte medvirker til oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser under denne Kontrakten.

Med ”Kontrakten” menes dette dokumentet med bilag, jf. oversikt i avtaleskjema. Avtaleskjema er også en del av kontrakten.

Med ”Kontraktobjektet” menes Leverandørens ytelser som definert i bilag 1, jf. bilag 2.

Med ”hverdag” menes ukedagene mandag til fredag, med unntak av norske offentlige fri- og helligdager.

### **4 PRIS OG BETALINGSBETINGELSER**

#### ***4.1 Pris***

Pris og evt. andre kostnadselementer i bilag 4 utgjør Oppdragsgiverens fulle og hele betalingsforpliktelser under denne Kontrakten.

Alle priser oppgitt eksklusive mva. Toll og eventuelt andre skatter og avgifter er inklusive, dersom ikke annet er avtalt.

Tilbud/kampanjer som Leverandøren gir i markedet generelt i kontraktsperioden og som er gunstigere enn de vilkårene som er avtalt i denne Kontrakten, skal automatisk gjelde for Oppdragsgiver. Leverandøren plikter å gjøre slike tilbud kjent for Oppdragsgiver.

#### ***4.2 Prisendringer***

Prisene kan endres i den utstrekning regler eller vedtak for offentlige avgifter endres med virkning for Leverandørens vederlag eller kostnader.

Justering av priser på annet grunnlag skal uttrykkelig fremgå av bilag 4 dersom slik prisregulering er aktuell.

#### ***4.3 Forskuddsbetaling***

Dersom Oppdragsgiver på noe tidspunkt utfører forskuddsbetaling, kan han kreve at Leverandøren stiller tilstrekkelig garanti for det forskuddsbetalte beløpet.

## **4.4 Fakturering**

### **4.4.1 Faktureringsrutiner**

Fakturering skal skje etterskuddsvis hver måned, dersom ikke annet er avtalt. For rammeavtaler skal fakturering skje etterskuddsvis for hver bestilling/hvert avrop.

Fakturering skal skje med betaling pr. 30 kalenderdager. Betalingsfristen begynner ikke å løpe før levering er skjedd og godkjent faktura er mottatt. Som godkjent faktura regnes faktura som gjør det mulig for Oppdragsgiver å kontrollere at det som er fakturert er levert og ellers i samsvar med det som er avtalt og de krav Oppdragsgiver har stilt.

Dersom Leverandøren skal benytte e-faktura, eller dersom det gjelder mer utfyllende krav til fakturaer, skal dette angis i bilag 3.

### **4.4.2 Overdragelse av fakturaer**

Leverandøren kan ikke overdra fakturaer til tredjemann for innkreving uten forutgående skriftlig samtykke fra Oppdragsgiveren.

## **5 LEVERING – TID, STED OG MÅTE**

Leveringsvilkår er regulert i bilag 3. Dersom dette er en rammeavtale avtales leveringssted for det enkelte avrop.

Levering skal skje innen den leveringstiden som er fastsatt i bilag 3.

Levering anses skjedd når varene er mottatt på avtalt sted. Leveransen skal være ledsaget av en pakksedel som skal signeres av Oppdragsgiveren før leveransen anses for å være levert. Dersom Kontrakten inneholder plan for testing og godkjenning, anses levering å ha skjedd når testing er gjennomført og godkjent.

Ved levering skal det for alle varer, der dette er relevant, foreligge på norsk; produktdatablad, bruksanvisninger, nødvendige sertifikater og lagrings-, drifts- og vedlikeholdsdokumentasjon og evt. andre dokumenter som er relevante for bruken av varene eller påkrevd i henhold til lov eller andre reglement.

Dersom ikke annet er avtalt, er dellevering ikke tillatt.

## **6 LEVERANDØRENS KONTRAKTSFORPLIKTELSER**

### **6.1 Alminnelige forpliktelser**

Leverandøren skal:

- a. Overføre eiendomsretten til Kontraktobjektet, fritt for tredjemenns rettigheter eller krav, jf. pkt. 6.4.

- b. levere Kontraksobjektet i samsvar med pkt. 6.2, med mindre det allerede er i Oppdragsgiverens besittelse eller partene har avtalt at det fremdeles skal være i Leverandørens besittelse;
- c. sørge for at Kontraksobjektet er i kontraktmessig stand, jf. pkt. 6.3; og
- d. overføre dokumenter som representerer eller er av betydning for bruken av Kontraksobjektet, jf. pkt. 6.5.

## **6.2 Levering**

Leverandøren skal gjøre Kontraksobjektet tilgjengelig på leveringsstedet, til avtalt tid, og på avtalt vis i henhold til Kontraktens pkt. 5.

## **6.3 Kontraksobjektets egenskaper**

Leverandøren skal levere Kontraksobjektet i samsvar med de krav til art, mengde, kvalitet, andre egenskaper og innpakning som følger av Kontrakten, jf. pkt. 1.

Dersom ikke annet er kontraktsfestet, skal Kontraksobjektet:

- a. Passe for de formål som tilsvarende ting vanligvis brukes til;
- b. passe for et bestemt formål som Leverandøren var eller måtte være kjent med da kontrakten ble inngått;
- c. ha egenskaper som Leverandøren har vist til ved å legge fram prøve, beskrivelse, brosjyre, annonse, modell e.l.; og
- d. være pakket på vanlig eller annen forsvarlig måte som trengs for å bevare og beskytte tingen.

Leverandøren er ansvarlig for at de varer som leveres er i overensstemmelse med gjeldende lovgivning.

## **6.4 Overføring av eiendomsrett**

### **6.4.1 Eiendomsrett**

Eiendomsretten til Kontraksobjektet skal overføres til Oppdragsgiveren på det av de to følgende tidspunkter som først inntreffer:

1. Tidspunktet der Oppdragsgiveren betaler for Kontraksobjektet.
2. Tidspunktet der Oppdragsgiveren godkjenner leveransen av Kontraksobjektet.

Enhver del av Kontraksobjektet der eiendomsretten er overført til Oppdragsgiveren, men som fortsatt er i Leverandørens besittelse, skal identifiseres tydelig som Oppdragsgiverens eiendom og separeres tilstrekkelig til å unngå mulighet for kreditorekstinksjon.

Eiendomsretten til Kontraksobjektet overføres fri for salgspant eller lignende forbehold.

## **6.4.2 Rettsmangler**

### 6.4.2.1 Tredjemannsrettigheter

Leverandøren skal levere Kontraksobjektet fri for tredjemannskrav som ikke er beskrevet i Kontrakten og skal holde Oppdragsgiveren skadeløs for enhver form for tredjemannskrav i relasjon til Kontraksobjektet.

### 6.4.2.2 Offentligrettslige mangler

Leverandøren skal levere Kontraksobjektet med de nødvendige godkjenninger, sertifikater og tillatelser som kreves av offentlig myndighet for at Oppdragsgiveren skal kunne bruke Kontraksobjektet slik Leverandøren er kjent med at det skal brukes.

Leverandøren skal i alle tilfeller levere Kontraksobjektet med de nødvendige godkjenninger, sertifikater og tillatelser som kreves av offentlig myndighet for bruk slik tilsvarende ting vanligvis brukes, med mindre det er skriftlig avtalt at Oppdragsgiveren selv skal skaffe disse til veie.

## **6.5 Overføring av dokumenter**

### **6.5.1 Overføring av dokumenter som representerer Kontraksobjektet**

Der Kontraksobjektet er representert ved dokumenter skal disse leveres sammen med Kontraksobjektet, og i alle tilfeller leveres senest ved leveringstidspunktet, jf. pkt. 5.

### **6.5.2 Overføring av dokumenter som er av betydning for bruken av Kontraksobjektet**

Håndbøker, servicedokumenter, tegninger, skjema eller lignende dokumentasjon til Kontraksobjektet skal leveres sammen med Kontraksobjektet, og i alle tilfeller leveres senest ved leveringstidspunktet, jf. pkt. 5, dersom ikke annet er skriftlig avtalt.

### **6.5.3 Overføring av leveringsstatistikk m.v.**

Leverandøren plikter ved utløpet av kontrakten, og ellers på anmodning fra Oppdragsgiver, vederlagsfritt å overføre leveringsstatistikk m.v. til Oppdragsgiver for leveranser gjort under Kontrakten. Dersom Oppdragsgiver ber om å få utlevert slik statistikk under kontrakten skal Leverandøren overføre statistikken til Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold etter mottak av anmodningen. Statistikken skal inneholde informasjon om leveringssteder, kontaktpersoner ved de ulike leveringsstedene, leveransehyppighet, omsetning under Kontrakten og eventuell annen relevant informasjon. Evt. utfyllende krav til innholdet i og hyppighet av leveranser av statistikk kan fremgå i bilag 3.

## **6.6 Bruk av underleverandører**

Med mindre annet er avtalt mellom partene, kan Leverandøren benytte underleverandører til å oppfylle sine forpliktelser etter Kontrakten. Leverandøren er likevel ansvarlig for oppfyllelsen av hele leveransen.

Oppdragsgiver skal varsles dersom underleverandører skal benyttes, så lenge ikke dette følger av tilbudet. Oppdragsgiver skal også varsles dersom det skjer et skifte av underleverandører i kontraktsperioden. Oppdragsgiver har rett til å underkjenne valg av underleverandør dersom saklig grunn foreligger.

Alle Leverandørens forpliktelser etter Kontrakten gjelder også underleverandøren. Leverandøren plikter å informere underleverandøren om dette. Leverandøren er i alle tilfeller ansvarlig overfor Oppdragsgiveren for ytelser fra underleverandøren som om han stod for ytelsene selv.

### **6.7 Varslingsplikt**

Hindres Leverandøren fra å oppfylle sine forpliktelser til rett tid, skal han uten ugrunnet opphold gi melding til Oppdragsgiveren om hindringen og dens virkning på muligheten til å oppfylle. Leverandøren skal kunne dokumentere når og hvordan slik melding ble gitt.

### **6.8 Taushetsplikt**

Informasjon som Leverandøren blir kjent med i forbindelse med Kontrakten og gjennomføringen av Kontrakten skal behandles konfidensielt, og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra den annen part.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke til hinder for utlevering av informasjon som kreves fremlagt i henhold til lov eller forskrift, herunder offentlighet og innsynsrett som følger av lov 19. mai 2006 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Om mulig skal den annen part varsles før slik informasjon gis.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder.

Leverandøren skal ta nødvendige forholdsregler for å sikre at uvedkommende ikke får innsyn i eller kan bli kjent med taushetsbelagt informasjon.

Taushetsplikten gjelder Leverandørens ansatte, underleverandører og tredjeparter som handler på Leverandørens vegne i forbindelse med gjennomføring av Kontrakten. Leverandøren kan bare overføre taushetsbelagt informasjon til slike underleverandører og tredjeparter i den utstrekning dette er nødvendig for gjennomføring av Kontrakten, forutsatt at disse pålegges plikt til konfidensialitet tilsvarende dette punktet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at Leverandøren kan utnytte erfaring og kompetanse som opparbeides i forbindelse med gjennomføringen av Kontrakten.

Taushetsplikten gjelder også etter at avtalen er opphørt. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos en av partene skal pålegges taushetsplikt også etter fratredelsen om forhold som nevnt ovenfor.

## **6.9 Reklame, kundepleie m.v.**

Leverandøren må innhente forhåndsgodkjennelse fra Oppdragsgiveren dersom Leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om Kontrakten ut over å oppgi leveransen som generell referanse.

Leverandøren plikter i sin markedsføring av Kontrakten inn mot Oppdragsgiveren og representanter for Oppdragsgiveren å opptre lojalt i forhold til Kontraktens intensjon og innhold.

Leverandøren plikter bare å markedsføre produkter m.v. som er underlagt Kontrakten, og har et selvstendig ansvar for ikke på noen måte å levere eller oppmuntre til avrop på varer og evt. tjenester som ikke er underlagt Kontrakten.

Leverandøren skal ikke tilby Oppdragsgiveren eller representanter for Oppdragsgiveren gaver eller gavelignende varer eller tjenester i tilknytning til kontraktsforholdet mellom Leverandøren og Oppdragsgiveren.

Ved avslutning av kontraktsforholdet plikter Leverandøren å bidra til smidig overgang til evt. ny leverandør ved å avslutte alle former for markedsføring av gjeldende kontraktsforhold inn mot Oppdragsgiveren, samt å avvise evt. avrop basert på det avsluttede kontraktsforholdet.

## **6.10 ILO-kjernekonvensjoner**

Leverandørene skal i kontraktsperioden utføre egenrapportering vedrørende ILO-kjernekonvensjoner. Redegjørelsen tar utgangspunkt i standard egevalueringsskjema som vil bli sendt ut av Oppdragsgiver etter kontraktsinngåelse.

Leverandørens status innen dette emnet vil inngå som del av kontraktsoppfølgingen i avtaleperioden. Formålet er at aktuelle avtaleprodukter skal etterleve ILO-kjernekonvensjoner i hele leverandørkjeden. For å nå dette målet vil det være fokus på kontinuerlig forbedring gjennom hele avtaleperioden. Dersom forbedringstiltak fastsettes vil Oppdragsgiver gi Leverandøren rimelige frister for å oppfylle disse.

Følgende konvensjoner regnes som ILO-kjernekonvensjoner:

Hovedkategori	ILO-konvensjon	Omhandler / innhold
Forbud mot barnarbeid	138	Minstealderen for adgang til sysselsetting eller arbeid skal ikke være lavere enn den alderen da skoleplikten opphører og skal under alle omstendigheter ikke være lavere enn femten år.
	182	Om forbud mot og umiddelbare tiltak for å avskaffe de verste former for barnarbeid
Organisasjonsfrihet	87	Om foreningsfrihet og vern av organisasjonsretten
	98	Om retten til å organisere seg til å føre kollektive

		forhandlinger
Forbud mot diskriminering	100	Om lik lønn for mannlige og kvinnelige arbeidere for arbeid av lik verdi
	111	Om diskriminering i sysselsetting og yrke
Forbud mot tvangsarbeid	29	Om tvangsarbeid
	105	Om avskaffelse av tvangsarbeid

Lenke til egenrapporterings skjema (skjemaet fylles ut etter kontraktsinngåelse):

<http://www.bergen.kommune.no/basic30/dldoclink.asp?docid=BKDOK-2011-00064>

### **6.11 Emballasje**

Det er et mål at miljøbelastningen knyttet til offentlige anskaffelser minimeres. Avfallsforebygging og effektiv ressursutnyttelse er en del av dette. Ved implementering av Kontrakten må Leverandøren redegjøre for sin status knyttet til emballasje, med spesielt fokus på rutiner og tiltak for å redusere/minimere emballasje på kort og lengre sikt. Leverandørens håndtering av emballasje vil også bli tema i kontraktsoppfølgingen, med spesielt fokus på kontinuerlig forbedring.

## **7 OPPDRAGSGIVERENS MISLIGHOLDSBEFØYELSER**

### **7.1 Reklamasjonsperiode**

Dersom Oppdragsgiveren ønsker å gjøre misligholdsbeføyelser gjeldende, må han gi skriftlig melding til Leverandøren om mangelen innen rimelig tid etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget mangelen.

Reklamerer Oppdragsgiveren ikke innen 3 – tre – år etter den dag da han overtok tingen, kan han ikke senere gjøre mangelen gjeldende. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren ved garanti eller annen avtale har påtatt seg ansvar for mangler i lengre tid.

Oppdragsgiveren kan uansett gjøre mangelen gjeldende dersom Leverandøren har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

### **7.2 Brudd på varslingsplikt**

Dersom Oppdragsgiveren ikke får slikt varsel som bestemt i pkt. 6.8 innen rimelig tid etter at Leverandøren fikk eller burde fått kjennskap til hindringen, kan Oppdragsgiveren kreve erstattet tap som kunne vært unngått om han hadde fått meldingen i tide.

### **7.3 Tilleggsfrist**

Oppdragsgiveren kan fastsette en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelsen av Leverandørens forpliktelser. Dersom Leverandøren skriftlig anmoder Oppdragsgiveren om en slik

tilleggsfrist, skal tilleggsfrist anses innvilget dersom Oppdragsgiveren ikke svarer på anmodningen innen 10 – ti – dager etter at anmodningen ble mottatt av Oppdragsgiveren.

Oppdragsgiver er forpliktet til å fastsette en rimelig tilleggsfrist dersom vanskeligheter med å oppfylle Leverandørens forpliktelser innen fristen beror på forhold som oppdragsgiver bærer risikoen for eller er nærmest til å avverge.

Oppdragsgiveren kan ikke gjøre gjeldende noen misligholdsbeføyelser så lenge tilleggsfristen løper, med mindre Leverandøren har gitt varsel om at han ikke vil oppfylle sine forpliktelser innen tilleggsfristen.

Tilleggsfristen skal ikke ha innvirkning på Oppdragsgiverens rett til dagbot eller erstatning som ble opparbeidet før tilleggsfristen ble gitt.

#### **7.4 Oppdragsgiverens krav på avhjelp**

Oppdragsgiveren kan kreve at Leverandøren for egen rekning foretar avhjelp av enhver manglende oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser som viser seg i reklamasjonsperioden.

Oppdragsgiver taper sitt krav på retting eller omlevering dersom han ikke gir leverandøren melding om kravet samtidig med reklamasjonen eller innen rimelig tid deretter. Oppdragsgiver har likevel kravet i behold dersom leverandøren har opptrådt grovt aktløst eller for øvrig i strid med rederlighet og god tro.

Avhjelp kan skje ved utbedring, omlevering eller tilleggslevering, eller på annen måte som sørger for at Kontraktobjektet får den etter Kontrakten spesifiserte kvaliteten og at leveransen samlet sett skal fungere som forutsatt.

Leverandøren skal påbegynne arbeidet med å avhjelpe misligholdet uten ugrunnet opphold. Arbeidet skal fullføres innen rimelig tid, eller, dersom Partene har avtalt en frist for avhjelpen, innen denne fristen.

Dersom Leverandøren ikke har avhjulpet misligholdet innen de frister som gjelder etter denne bestemmelsen, eller dersom det etter forholdene ville være urimelig å kreve at Oppdragsgiveren ventet på Leverandørens avhjelp, skal Leverandøren dekke de utgifter Oppdragsgiveren har hatt ved avhjelp fra tredjepart. Slike utgifter kommer til fratrukk i eventuelt erstatningsbeløp for samme mislighold.

Leverandørens avhjelp fratrukker ikke Oppdragsgiveren retten til å kreve erstatning for mangler og/eller forsinket oppfyllelse.

#### **7.5 Leverandørens rett til omlevering eller retting**

Selv om Oppdragsgiveren ikke krever det har Leverandøren rett til for egen rekning å foreta avhjelp, når dette kan skje uten urimelig forsinkelse og uten vesentlig ulempe for

Oppdragsgiveren eller usikkerhet når det gjelder tilbakebetaling fra Leverandøren av utlegg som Oppdragsgiveren har hatt.

Dersom Leverandøren gir Oppdragsgiveren melding om at han vil foreta retting eller omlevering innen en angitt tid, og Oppdragsgiveren ikke svarer innen 10 – ti – dager etter at han har mottatt meldingen, kan Leverandøren foreta rettingen eller omleveringen innen den tid som er angitt.

Leverandøren kan ikke hevde at han ikke har fått mulighet til retting eller omlevering dersom Oppdragsgiveren har fått rettet mangelen, og det etter forholdene ville være urimelig å kreve at Oppdragsgiveren ventet på Leverandørens retting eller omlevering.

Leverandørens omlevering eller retting fratar ikke Oppdragsgiveren retten til å kreve erstatning formangler og/eller forsinket oppfyllelse.

### ***7.6 Utbedring mot vederlag***

Dersom Oppdragsgiveren krever at Leverandøren foretar avhjelp, og Leverandøren mener behovet for avhjelp ikke skyldes feil eller mangel som Leverandøren svarer for, plikter Leverandøren likevel å foreta avhjelp etter reglene i pkt. 7.4. For at Leverandøren senere skal kunne gjøre gjeldende krav på vederlag for avhjelp, må han på forhånd ha levert et forpliktende pristilbud for avhjelpen til Oppdragsgiveren.

Dersom Leverandøren kan dokumentere at avhjelp er ytt for mangler eller feil som Leverandøren ikke er ansvarlig for, kan Leverandøren kreve dekket utgifter i henhold til det forpliktende pristilbudet.

### ***7.7 Tilbakehold av betaling***

Har Oppdragsgiveren krav som følge av Leverandørens mislighold, kan Oppdragsgiveren holde tilbake så mye av kjøpesummen som misligholdet synes å utgjøre av det samlede vederlaget. Forsinkelsesrenter skal ikke påløpe for tilbakeholdt beløp, så lenge tilbakeholdelsen ikke er klart urimelig.

### ***7.8 Dagbot***

#### **7.8.1 Dagbot ved forsinkelse**

Dersom Leverandøren ikke overholder frister som avtalt, foreligger forsinkelse som gir grunnlag for dagbot. Ved forsinkelse begynner dagbot å løpe automatisk.

Dagboten utgjør 1 % av vederlaget for den delen av leveransen som påvirkes av forsinkelsen pr. hverdag forsinkelsen varer, begrenset til 20 – tyve – hverdager. Dagboten utgjør uansett minimum kr. 1000,- pr. hverdag.

Dersom dagbot ikke dekker Oppdragsgiverens dokumenterte direkte tap som følge av forsinkelsen, kan Oppdragsgiveren søke erstatning for det overskytende beløp.

## **7.8.2 Dagbot ved brudd på administrative bestemmelser og faktureringsrutiner**

Dersom Leverandøren gjentatte ganger gjør seg skyldig i brudd på administrative bestemmelser og/eller faktureringsrutiner, eller dersom Leverandøren på annen måte opptrer slik at han er skyldig i vesentlig brudd på administrative bestemmelser og/eller faktureringsrutiner, kan Oppdragsgiveren kreve at Leverandøren retter opp i forholdene uten ugrunnet opphold.

Dersom Leverandøren ikke kan dokumentere at forhold er rettet opp i innen den fristen som er satt kan Oppdragsgiveren kreve dagbot frem til retting er dokumentert foretatt. Dagbotens størrelse reguleres av pkt. 7.8.1, men uten begrensning på løpetiden.

Denne bestemmelsen innskrenker ikke verken Oppdragsgivers rett til å kreve dagbot for forsinkelse eller til å iverksette andre beføyelser i henhold til kontrakten.

## **7.9 Prisavslag**

Dersom avhjelp ikke blir foretatt innen rimelig tid, eller dersom Leverandøren ikke har lyktes med å avhjelpe en mangel, kan Oppdragsgiveren kreve et forholdsmessig prisavslag.

Prisavslag er kompensasjon for redusert verdi av det leverte, og kommer i tillegg til eventuell erstatning.

## **7.10 Heving**

### **7.10.1 Heving ved forsinkelse**

Så lenge dagboten løper, kan Oppdragsgiveren ikke heve Kontrakten. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren eller noen han svarer for har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro. Dette gjelder heller ikke dersom Kontraktobjektets verdi reduseres vesentlig som følge av forsinkelsen, eller dersom Kontraktobjektet og forholdene for øvrig gjør at Oppdragsgiver må besørge dekningskjøp fra tredjepart.

Oppdragsgiveren kan heve Kontrakten med umiddelbar virkning ved forsinkelse, dersom forsinkelsen varer utover dagbotperioden, jf. pkt. 7.8.

Dersom Leverandøren er innvilget tilleggsfrist etter pkt. 7.3 kan Oppdragsgiveren likevel ikke heve Kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder ikke der Leverandøren har varslet at han ikke vil levere innen denne fristen, eller der saksforholdet klart viser at leveransen ikke vil bli gjennomført innen tilleggsfristen..

### **7.10.2 Heving ved funksjonsmangler**

Oppdragsgiveren kan heve Kontrakten der funksjonsmangelen utgjør et vesentlig kontraktsbrudd.

Oppdragsgiveren må gi melding til Leverandøren om heving innen rimelig tid etter at han fikk eller burde ha fått kjennskap til funksjonsmangelen. Dette gjelder likevel ikke dersom Leverandøren har opptrådt grovt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

### **7.10.3 Heving ved rettsmangler**

Dersom det foreligger vesentlige rettsmangler ved Kontraktobjektet, og dette ikke blir avhjulpet innen rimelig tid, kan Oppdragsgiveren heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

### **7.10.4 Heving ved rettskraftig dom**

Dersom Leverandøren er rettskraftig dømt for deltakelse i en kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger, eller er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vande, kan Oppdragsgiveren heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

### **7.10.5 Heving ved konkurs, akkord e.l.**

Hvis det i forbindelse med Leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, eller Leverandøren er under avvikling, har innstilt sin virksomhet eller befinner seg i tilsvarende prosess med hjemmel i nasjonale lover og forskrifter, har Oppdragsgiveren rett til å heve Kontrakten med umiddelbar virkning.

### **7.10.6 Hevingsoppgjør**

Ved heving opphører Oppdragsgiverens rettigheter til Kontraktobjektet.

Hvis Leverandøren krever det, skal ytelser som er levert av ham leveres tilbake eller slettes eller makuleres på forsvarlig måte etter hevingen. Leverandøren skal dekke kostnaden ved dette.

Ved heving kan Oppdragsgiveren kreve tilbakebetalt det som er betalt, med tillegg av forsinkelsesrenter fra det eller de tidspunkt betaling er skjedd.

Oppdragsgiveren har, inntil alternativ løsning er funnet som erstatning for det leverte, rett til å utnytte leveransen som avtalt.

Leverandøren kan kreve fradrag for verdien av eventuell nytte Oppdragsgiveren har hatt av det leverte før heving eller senere.

## ***7.11 Dekningskjøp ved heving***

Ved heving har Oppdragsgiveren rett til å foreta dekningskjøp på rimelig måte og innen rimelig tid etter hevingen. Oppdragsgiveren har da ved krav om erstatning krav på differansen mellom kontraktsprisen og prisen på dekningskjøpet, i tillegg til annen erstatning etter denne Kontrakten.

## **7.12 Erstatning/erstatningsbegrensning**

Oppdragsgiveren kan kreve erstatning for det tap han lider som følge av Leverandørens mislighold, for så vidt Leverandøren ikke godtgjør at misligholdet skyldes suspensjonsgrunner som nevnt i pkt. 12 eller forhold på Oppdragsgiverens side.

Erstatningen skal dekke Oppdragsgiverens direkte tap. Tap som skyldes merarbeid anses som direkte tap.

Eventuelt påløpte dagbøter kommer til fradrag i erstatningen for samme mislighold.

Indirekte tap, jf. lov av 13. mai 1988 nr. 27 om kjøp § 67 (2), dekkes ikke.

Erstatningen er begrenset til summen av vederlaget etter Kontrakten eksklusive merverdiavgift.

Har Leverandøren opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro, gjelder ikke de erstatningsbegrensninger som fremkommer av denne bestemmelsen.

## **7.13 Forventet mislighold**

### **7.13.1 Forventet mislighold**

Forventet mislighold foreligger der det etter kontraktsinngåelsen er klart på bakgrunn av Leverandørens handlemåte eller en alvorlig svikt i hans kredittverdighet eller evne til å oppfylle at han ikke kommer til å oppfylle en vesentlig del av sine kontraktsforpliktelser.

### **7.13.2 Tilbakeholdsrett**

Der det foreligger forventet mislighold, har Oppdragsgiveren rett til å innstille sin oppfyllelse og holde sine ytelser tilbake frem til Leverandøren stiller betryggende sikkerhet for sin oppfyllelse.

Ved tilbakehold av ytelser grunnet forventet mislighold, må Oppdragsgiveren straks gi melding til Leverandøren om dette. Dersom ikke slik melding blir gitt, kan Leverandøren kreve erstattet tap som kunne vært unngått dersom melding var gitt.

### **7.13.3 Heving ved forventet mislighold**

Er det før tiden for oppfyllelse klart at det vil inntre mislighold fra Leverandøren som vil gi Oppdragsgiveren hevingsrett, kan Oppdragsgiveren heve Kontrakten allerede før tiden for oppfyllelse. Leverandøren kan avverge heving ved å stille betryggende sikkerhet for at hans forpliktelser vil oppfylles.

Dersom det er mulig, skal Oppdragsgiveren varsle Leverandøren slik at denne får mulighet til å stille sikkerhet for å unngå heving.

### **7.14 Brudd på regler om reklame, kundepleie m.v.**

Vesentlige brudd på reglene om reklame, kundepleie m.v., jf. pkt. 6.10, anses som et vesentlig kontraktsbrudd og innebærer at Oppdragsgiveren kan heve kontrakten med umiddelbar virkning.

Ved heving etter denne bestemmelsen har ikke Oppdragsgiveren noen økonomiske forpliktelser overfor Leverandøren, og Leverandøren bærer alle kostnader knyttet til hevingen.

Fra Oppdragsgiveren gir skriftlig varsel om brudd på regelen om reklame, kundepleie m.v. kan Oppdragsgiveren kreve dagbot etter pkt. 7.8 fra varsel er gitt til Leverandøren har stoppet bruddet. Ethvert brudd på reglene om reklame, kundepleie m.v. kan gi grunnlag for dagbot. Oppdragsgivers rett til å kreve dagbot begrenser ikke Oppdragsgiverens rett til å heve kontrakten.

### **7.15 Manglende oppfyllelse av kontraktsvilkår vedrørende ILO-kjernekonvensjoner**

Dersom Leverandøren gjentatte ganger ikke overholder Oppdragsgivers frister i forhold til forbedringstiltak, har Oppdragsgiver rett til å heve kontrakten.

## **8 OPPDRAGSGIVERENS KONTRAKTSFORPLIKTELSE**

### **8.1 Alminnelige forpliktelser**

Oppdragsgiver skal lojalt medvirke til Kontraktens gjennomføring.

Henveler fra Leverandøren skal besvares uten ugrunnet opphold.

Oppdragsgiver skal uten ugrunnet opphold varsle om forhold Oppdragsgiver forstår eller bør forstå kan få betydning for Kontraktens gjennomføring, herunder eventuelle forventede forsinkelser.

### **8.2 Undersøkingsplikt**

Etter levering plikter Oppdragsgiveren, så snart han etter forholdene har mulighet til det, å undersøke Kontraktobjektet slik god skikk tilsier.

### **8.3 Betaling**

Oppdragsgiveren plikter å gjennomføre betalingen i henhold til pkt. 4.

#### **8.4 Medvirkning**

Oppdragsgiveren skal yte slik medvirkning som er rimelig å vente av ham for at Leverandøren skal kunne oppfylle sine kontraktsforpliktelser, samt overta Kontraktobjektet ved å hente eller motta det i henhold til pkt. 5.

#### **8.5 Klarhet overfor Leverandøren**

Oppdragsgiveren er ansvarlig for å ha gitt uttrykk for formålet med kjøpet og sine krav og behov overfor Leverandøren på en slik måte at Leverandøren har et tilstrekkelig klart grunnlag for sine kontraktsforpliktelser.

#### **8.6 Forsikringer**

Hvis Oppdragsgiver er en offentlig virksomhet, står Oppdragsgiveren som selvassurandør. Hvis Oppdragsgiveren ikke står som selvassurandør, plikter Oppdragsgiver å ha forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke de kravene fra Leverandøren som følger av Oppdragsgiverens risiko eller ansvar etter denne avtalen innenfor rammen av alminnelige forsikringsvilkår.

#### **8.7 Varslingsplikt**

Hindres Oppdragsgiveren i å oppfylle sine forpliktelser til rett tid, skal han uten ugrunnet opphold gi melding til Leverandøren om hindringen og dens virkning på muligheten til å oppfylle. Oppdragsgiveren skal kunne dokumentere når og hvordan slik melding ble gitt.

#### **8.8 Taushetsplikt**

Informasjon som Oppdragsgiver blir kjent med i forbindelse med Kontrakten og gjennomføringen av Kontrakten skal behandles konfidensielt, og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra den annen part.

Hvis Oppdragsgiver er en offentlig virksomhet er taushetsplikt etter denne bestemmelsen ikke mer omfattende enn det som følger av lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) eller tilsvarende sektorspesifikk regulering.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke til hinder for utlevering av informasjon som kreves fremlagt i henhold til lov eller forskrift, herunder offentlighet og innsynsrett som følger av lov 19. mai 2006 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Om mulig skal den annen part varsles før slik informasjon gis.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder.

Oppdragsgiver skal ta nødvendige forholdsregler for å sikre at uvedkommende ikke får innsyn i eller kan bli kjent med taushetsbelagt informasjon.

Taushetsplikten gjelder Oppdragsgivers ansatte, underleverandører og tredjeparter som handler på Oppdragsgivers vegne i forbindelse med gjennomføring av Kontrakten. Oppdragsgiver kan bare overføre taushetsbelagt informasjon til slike underleverandører og tredjeparter i den utstrekning dette er nødvendig for gjennomføring av Kontrakten, forutsatt at disse pålegges plikt til konfidensialitet tilsvarende dette punktet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at Oppdragsgiver kan utnytte erfaring og kompetanse som opparbeides i forbindelse med gjennomføringen av Kontrakten.

Taushetsplikten gjelder også etter at avtalen er opphørt. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos en av partene skal pålegges taushetsplikt også etter fratredelsen om forhold som nevnt ovenfor.

## **9 LEVERANDØRENS MISLIGHOLDSBEFØYELSER**

### ***9.1 Reklamasjon***

Leverandøren skal reklamere skriftlig uten ugrunnet opphold etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

### ***9.2 Forsinket betaling***

Ved forsinket betaling som skyldes forhold innenfor Oppdragsgivers kontroll kan Leverandøren kreve forsinkelsesrenter i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling mv.

### ***9.3 Varslingsplikt***

Dersom Leverandøren ikke får slikt varsel som bestemt i punkt 8.7 innen rimelig tid etter at Oppdragsgiveren fikk eller burde fått kjennskap til hindringen, kan Leverandøren kreve erstattet tap som kunne vært unngått om han hadde fått meldingen i tide.

### ***9.4 Begrensning i Leverandørens tilbakeholdsrett***

Leverandøren kan ikke holde tilbake ytelser som følge av Oppdragsgiverens mislighold. Dette gjelder likevel ikke dersom misligholdet er vesentlig.

### ***9.5 Tilleggsfrist***

Leverandøren kan fastsette en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelsen av Oppdragsgiverens forpliktelser. Dersom Oppdragsgiveren skriftlig anmoder Leverandøren om en slik tilleggsfrist, skal tilleggsfrist anses innvilget dersom Leverandøren ikke svarer på anmodningen innen 10 – ti – dager etter at anmodningen ble mottatt av Leverandøren.

Leverandør plikter å fastsette en rimelig tilleggsfrist dersom vanskeligheter med å oppfylle Oppdragsgivers forpliktelser innen fristen beror på forhold som Leverandør bærer risikoen for eller er nærmest til å avverge.

Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende noen misligholdsbeføyelser så lenge tilleggsfristen løper, med mindre Oppdragsgiveren har gitt varsel om at han ikke vil oppfylle sine forpliktelser innen tilleggsfristen.

Tilleggsfristen skal ikke ha innvirkning på Leverandørens rett til erstatning. Evt. forsinkelsesrenter løper ikke så lenge tilleggsfristen løper.

## **9.6 Rett til å kreve oppfyllelse**

Leverandøren kan fastholde kjøpet og kreve at Oppdragsgiveren betaler Kontraktssummen. Dette gjelder likevel ikke så lenge betalingen hindres av stans i samferdselen eller betalingsformidlingen eller annet forhold utenfor Oppdragsgiverens kontroll som han ikke kan overvinne.

Avbestiller Oppdragsgiveren ting som skal tilvirkes særskilt for han, kan ikke Leverandøren fastholde kjøpet ved å fortsette tilvirkingen, gjøre andre forberedelser til levering samt kreve betaling, med mindre avbrudd ville føre med seg betydelig ulempe for Leverandøren eller risiko for at han ikke får erstattet tap som avbestillingen medfører.

Dersom Kontraktobjektet ennå ikke er levert, taper Leverandøren sin rett til å kreve oppfyllelse dersom han ikke fremmer kravet innen rimelig tid.

## **9.7 Heving**

### **9.7.1 Heving ved forsinket betaling**

Leverandøren kan heve Kontrakten ved forsinket betaling, dersom Oppdragsgiverens kontraktsbrudd er vesentlig.

Oppdragsgiverens betalingsmislighold er vesentlig der Oppdragsgiveren ikke har betalt innen 30 – tretti – dager etter forfall, og der den forsinkede betalingen utgjør en vesentlig del av de totale betalingsforpliktelser etter Kontrakten.

Dersom Oppdragsgiveren er innvilget tilleggsfrist for oppfyllelse etter pkt. 9.5 kan ikke Leverandøren heve Kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder likevel ikke der Oppdragsgiveren har varslet at han ikke kommer til å oppfylle innen utløpet av slik frist.

### **9.7.2 Heving ved manglende medvirkning**

Leverandøren kan heve Kontrakten når Oppdragsgiveren ikke medvirker til kjøpet etter pkt. 8.4, dersom kontraktsbruddet er vesentlig.

Dersom Leverandøren ønsker å heve Kontrakten grunnet manglende medvirkning, må han gi Oppdragsgiveren melding om dette innen rimelig tid etter at Leverandøren fikk eller burde fått kjennskap til misligholdet. Meldingen må inneholde rimelig frist for

Oppdragsgiveren til å oppfylle sin medvirkningsplikt. Dette gjelder likevel ikke dersom Oppdragsgiveren har opptrådt grovt uaktsomt eller i strid med redelighet og god tro.

Dersom Oppdragsgiveren er innvilget tilleggsfrist for oppfyllelse etter pkt. 9.5 kan ikke Leverandøren heve Kontrakten før etter utløpet av denne fristen. Dette gjelder likevel ikke der Oppdragsgiveren har varslet at han ikke kommer til å oppfylle innen utløpet av slik frist.

### **9.7.3 Hevingsoppgjør**

Ved heving opphører Oppdragsgiverens rettigheter til Kontraksobjektet.

Leverandøren kan kreve at ytelser som er levert av ham leveres tilbake eller destrueres på forsvarlig måte etter hevingen. Leverandøren skal dekke kostnaden ved dette.

Leverandøren har krav på vederlag fra Oppdragsgiveren i den utstrekning og så lenge Oppdragsgiveren utnytter leveransen. I tillegg kommer forsinkelsesrente, og erstatning for tap som ikke er ment å dekkes av vederlaget.

Dersom Oppdragsgiveren har rett til å utnytte det leverte en tid etter heving, kan Leverandøren stille krav om sikkerhet for sitt krav på vederlag for bruken.

## **9.8 Erstatning**

Leverandøren kan kreve erstatning for det tap han lider som følge av Oppdragsgiverens mislighold, for så vidt Oppdragsgiveren ikke godtgjør at misligholdet skyldes suspensjonsgrunner som nevnt i pkt. 16 eller forhold som ellers ikke kan tilskrives Oppdragsgiveren.

Erstatningen skal dekke Leverandørens direkte tap.

Indirekte tap, jf. lov av 13. mai 1988 nr. 27 om kjøp § 67 (2), dekkes ikke.

Erstatningen er begrenset til summen av vederlaget etter Kontrakten eksklusive merverdiavgift.

Har Oppdragsgiveren opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro, gjelder ikke de erstatningsbegrensninger som fremkommer av dette punkt.

## **9.9 Forventet mislighold**

### **9.9.1 Forventet mislighold**

Forventet mislighold foreligger der det etter kontraktsinngåelsen er klart på bakgrunn av Oppdragsgiverens handlemåte eller en alvorlig svikt i hans kredittverdighet eller evne til å oppfylle at han ikke kommer til å oppfylle en vesentlig del av sine kontraktsforpliktelser.

### **9.9.2 Tilbakeholdsrett**

Leverandøren kan ikke holde tilbake ytelser som følge av forventet mislighold fra Oppdragsgiverens side. Dette gjelder likevel ikke dersom det forventede misligholdet er vesentlig.

Har Leverandøren allerede sendt Kontraktsobjektet, og det deretter viser seg at det foreligger forventet mislighold, kan Leverandøren hindre at Kontraktsobjektet blir overlevert Oppdragsgiveren. Det samme gjelder om Oppdragsgiveren har mottatt transportdokument.

Ved tilbakehold av ytelser grunnet forventet mislighold, må Leverandøren straks gi melding til Oppdragsgiveren om dette. Dersom ikke slik melding blir gitt, kan Oppdragsgiveren kreve erstattet tap som kunne vært unngått dersom melding var gitt.

### **9.9.3 Heving ved forventet mislighold**

Er det før tiden for oppfyllelse klart at det vil inntre mislighold fra Oppdragsgiveren som vil gi Leverandøren hevingsrett, kan Leverandøren heve Kontrakten allerede før tiden for oppfyllelse. Oppdragsgiveren kan avverge heving ved å stille betryggende sikkerhet for at hans forpliktelser vil oppfylles.

Dersom det er mulig, skal Oppdragsgiveren varsle Leverandøren slik at denne får mulighet til å stille sikkerhet for å unngå heving.

## **10 GARANTI**

Leverandøren påtar seg i de første 24 måneder etter at leveransen er mottatt, ansvar for feil og mangler som måtte påvises ved leveransen. For delleveranser regnes fristen fra hele leveransen er ferdig installert og klar til bruk. Leverandøren skal i denne garantitid snarest mulig og for egen regning bytte ut defekte deler eller reparere leveransen slik at leveransen er uten feil og mangler av noe slag. Garantitiden skal likevel ikke være kortere enn alminnelig praksis for angjeldende vare/bransje.

Bestemmelsen her gjør ingen begrensning i Oppdragsgiverens adgang til å fremme mangelsanksjoner.

## **11 RISIKO**

Risikoen for Kontraktsobjektet går over på Oppdragsgiveren ved levering, jf. punkt 6.

## **12 SUSPENSJONSREGLER (FORCE MAJEURE)**

Partenes forpliktelser etter denne Kontrakten kan suspenderes i tilfeller der det inntreffer hindring utenfor den rammede Parts kontroll, som han ikke med rimelighet kunne ventes

å ha tatt i betraktning på kontraktstiden eller å unngå eller å overvinne følgene av, i relasjon til oppfyllelsen av en eller flere kontraktsforpliktelser.

Suspensjon betinges av at den rammede Part uten ugrunnet opphold gir den annen Part melding om hindringen, og om at forpliktelsene derav suspenderes.

Suspensjonen avgrenses til forpliktelser som står i direkte relasjon til hindringen, så lenge hindringen vedvarer.

Ved vedvarende hindring kan den annen Part heve Kontrakten dersom hindringen rammer vesentlige kontraktsforpliktelser, og hindringen vedvarer eller kan påvises å ville vedvare i mer enn 30 – tretti – kalenderdager. Ved vedvarende hindring for ikke vesentlige kontraktsforpliktelser, kan den annen Part heve den del av kontrakten som rammes av hindringen. Den rammede part har ved krav om heving av deler av kontrakten, rett til å kreve hele kontrakten hevet, dersom den annen part etter et slikt krav velger å opprettholde sitt krav om delvis heving.

Heving kan først effektueres 14 kalenderdager etter at varsel om heving er gjort kjent for motparten.

### **13 OVERFØRING AV RETTIGHETER OG PLIKTER**

Partene kan ikke overføre rettigheter eller plikter etter denne Kontrakten til tredjepart uten etter skriftlig forhåndssamtykke fra den andre Parten. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Partene kan ikke overføre rettigheter eller plikter etter denne Kontrakten til tredjepart dersom en slik overføring strider mot regelverket for offentlige anskaffelser.

Dersom Leverandøren fusjonerer eller fisjonerer har Oppdragsgiveren rett til å heve kontrakten umiddelbart.

### **14 ENDRING**

Dersom en av Partene etter at Kontrakten er inngått har behov for å endre kravene til Kontraktobjektet eller vederlag, tidsplaner eller andre forutsetninger for Kontrakten på en slik måte at kontraktsforholdets karakter eller omfang blir endret, kan Parten be om en endringsavtale. Krav om endringer skal anses som et tilbud som krever den andre Partens aksept.

Endringer av Kontrakten skal være skriftlige, og de må være undertegnet av en bemyndiget representant fra hver av Partene. Det skal føres et fortløpende register over endringer av leveransen etter kontraktsinngåelsen i bilag 6.

Kommunereformen kan føre til behov for endringer i Kontrakten. Oppdragsgiver forbeholder seg derfor retten til endringer i Kontraktens omfang eller geografisk virkeområde, samt endring av juridiske personer omfattet av avtalen. Slike endringer gir ikke grunnlag for endringer i avtalens betingelser.

## **15 MØTER**

Dersom en part finner det nødvendig, kan parten med minst 3 – tre - hverdagers varsel innkalle til møte med den annen part for å drøfte avtaleforholdet og måten avtaleforholdet blir gjennomført på.

Annen frist og rutiner for møtene kan avtales i bilag 3.

## **16 TVISTER**

### ***16.1 Rettsvalg og vernetting***

Partenes rettigheter og plikter etter denne Kontrakten tolkes og utfylles i sin helhet etter norsk rett.

Bergen tingrett er vernetting for tvister under denne Kontrakten.

### ***16.2 Forhandlinger***

Dersom det oppstår en tvist om Partenes rettigheter og plikter under eller i tilknytning til denne Kontrakten, skal tvisten søkes løst gjennom forhandlinger.

### ***16.3 Domstols- eller voldgiftsbehandling***

Fører forhandlingene ikke frem innen avtalt tid, senest innen 4 uker etter første forhandlingsmøte, skal tvisten avgjøres av de ordinære domstoler.

Partene kan i fellesskap i stedet få tvisten avgjort med endelig virkning ved voldgift i Norge etter normalreglene i lov av 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift.